

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
Rotel 0402

DOM
2020-04-03
Stockholm

Mål nr
B 10177-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom den 2 september 2019 i mål nr B 2910-19, se bilaga A

PARTER

Klagande och motpart
AA

Klagande och motpart
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

SAKEN
Sanktionsavgift

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrätts dom på så sätt att den sanktionsavgift som **AA** ska betala bestäms till 140 000 kr.

Dok.Id 1583935

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 672 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

AA har yrkat att hovrätten ska befria honom från skyldigheten att betala en sanktionsavgift eller i vart fall bestämma avgiften till ett lägre belopp.

Finansinspektionen har yrkat att hovrätten ska bestämma att AA ska betala en sanktionsavgift på 140 000 kr.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen är densamma i hovrätten som i tingsrätten. I hovrätten har Finansinspektionen även åberopat depåutdrag avseende AA finansiella tillgångar.

Tingsrätten har utförligt redogjort för relevant förordningstext och lagstiftning och för relevanta förarbetsuttalanden. Hovrätten gör inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort i frågan om AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i EU:s marknadsmissbruksförordning. Hovrätten instämmer även i tingsrättens bedömning att överträdelsen inte är att betrakta som ringa eller ursäktlig och att det i övrigt inte har framkommit särskilda skäl för att avstå från ett ingripande. AA ska därmed åläggas att betala en sanktionsavgift.

Frågan är då vilken storlek sanktionsavgiften ska bestämmas till.

Utgångspunkten för bestämmandet av sanktionsavgiftens storlek är hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Särskild hänsyn ska också tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som personen, eller någon annan, gjort till följd av regelöverträdelsen. Det kan även finnas andra förmildrande eller försvårande omständigheter. I förarbetena till lagen (2016:1306) med

kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen) betonas att det vid bestämmande av avgiftens storlek alltid måste göras en bedömning med hänsyn till alla omständigheter som är relevanta i det enskilda fallet (se prop. 2016/17:22 s. 225).

Det saknas än så länge vägledande avgöranden från Högsta domstolen om hur storleken på sanktionsavgiften ska bestämmas. Som tingsrätten har varit inne på har storleken på de sanktionsavgifter som hittills dömts ut i underrättspraxis – mellan 40 000 kr och 140 000 kr – i praktiken kommit att överstiga de bötesbelopp som var aktuella när ingripanden mot marknadsmanipulation endast kunde ske straffrättsligt. Av förarbetena till kompletteringslagen framgår dock att detta varit en förutsedd konsekvens av den nya ordningen. Regeringen har således uttalat att en sanktionsavgift bör kunna uppgå till ett betydligt högre belopp än vad den sammanlagda dagsboten hade kunnat ge i ett straffrättsligt förfarande, bl.a. eftersom det i sig är betydligt mindre ingripande att bli påförd en administrativ sanktion än att bli dömd för ett brott (se prop. 2016/17:22 s. 225 f.). Enligt hovrättens mening finns det även anledning att framhålla att sanktionsavgifterna, för att fylla sitt syfte, ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande (jfr prop. 2016/17:22 s. 229). Storleken på hittills utdömda sanktionsavgifter måste ses i detta ljus.

När det gäller vilka omständigheter som närmare har påverkat sanktionsavgiftens storlek har denna hovrätt i skärpande riktning beaktat huruvida det varit fråga om ett större antal transaktioner, om transaktionerna påverkat öppnings- eller stängningskursen samt om personen i fråga tidigare har varnats för sitt handelsmönster eller i övrigt insett transaktionernas påverkan på aktiekursen. Även enstaka transaktioner har föranlett sanktionsavgifter om upp till 80 000 kr. Det har inte i något fall varit fråga om fler än 19 transaktioner.

Vid en jämförelse med hittillsvarande praxis framstår **AA** överträdelse av förbudet mot marknadsmanipulation som allvarlig. Såvitt har framkommit har han visserligen inte gjort någon vinst i samband med transaktionerna. Det har emellertid rört sig om ett stort antal enskilda transaktioner – 43 stycken – som varit eller åtminstone kunnat förväntas vara falska eller vilseledande. Fyra av transaktionerna har

dessutom skett i anslutning till marknadens öppnande eller stängning, vilket är en särskilt känslig tidpunkt eftersom resultatet av transaktionen då blivit ett vilseledande referenspris. Sammantaget anser hovrätten att en sanktionsavgift på 140 000 kr, sett till överträdelsen som sådan, framstår som väl avvägd.

Vid bestämmandet av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn även tas till vad som framkommit om personens finansiella ställning. Vid den bedömningen bör, förutom årsinkomst, också andra ekonomiska förhållanden så som familjesituation, underhållsskyldighet och förmögenhet kunna beaktas (se prop. 2016/17:22 s. 224).

Vad **AA** anført om sin inkomst och familjesituation bör inte påverka sanktionsavgiftens storlek. Inte heller vad han uppgett om sin skuldsättning eller att han riskerar sjukskrivning eller arbetslöshet utgör tillräckliga skäl att sätta ned avgiftens storlek. Vid en samlad bedömning anser hovrätten att det som framkommit om **AA** finansiella ställning inte utgör tillräckliga skäl att bestämma sanktionsavgiften till ett lägre belopp än vad som är motiverat utifrån överträdelsen sedd för sig.

Sammanfattningsvis ska alltså sanktionsavgiften bestämmas till 140 000 kr.
Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2020-05-04

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Johan Arvidsson och Pernilla Svärd samt tf. hovrättsassessorn Marcus Wågman, referent.